

A Bizottság fokozza erőfeszítéseit az Alzheimer-kór és más degeneratív idegrendszeri betegségek elleni küzdelem terén

Az Európai Bizottság ma konkrét javaslatokat fogadott el az Alzheimer-kór, az elbutulás (demencia) és egyéb degeneratív idegrendszeri betegségek elleni küzdelem jegyében. Az ilyen, egészségügyi és szociális kihívásokat egyaránt felvető betegségek ellen összehangolt fellépésre van szükség Európában, hogy megfelelő megelőzési intézkedéseket, diagnosztikai eljárásokat, valamint gondozást biztosítsunk az érintettek számára. A Bizottság felkéri az európai államokat, hogy egyesítsék erőforrásaikat, és javítsák a neurodegeneratív betegségek, különösen az Alzheimer-kór kutatásának koordinációját oly módon, hogy kutatási beruházásaikat ezentúl nem önállóan, hanem közösen tervezik. Európában jelenleg több mint hét millió ember szenved Alzheimer-kórban és hasonló betegségekben, és ez a szám a következő húsz évben megduplázódhat. Ezért fontos, hogy e területen mostantól együtt tervezzünk, investáljunk és dolgozzunk, mert az e betegségek kapcsán felmerülő társadalmi költségek csak így tarthatók ésszerű szinten, és reményt, méltóságot és jobb egészséget csak így biztosíthatunk a több millió betegnek és családtagjaiknak. A mai javaslat fontos lépés mind a Bizottság „Európa a betegekért” kampánya, mind a kutatások közös tervezése keretében.

Androulla Vassiliou, az EU egészségügyi biztosa a következőket nyilatkozta: „A szellemi képességek demencia következtében való elvesztése nem természetes velejárója az öregedésnek. Mivel az európai lakosság egyre inkább előrepszik, össze kell fogunk az ilyen betegségek megismerése és megelőzése érdekében. Szolidárisnak kell lennünk a szellemi leépülésben szenvedőkkel, és meg kell osztanunk egymással ápolásuk bevált gyakorlatait, valamint jogaik és méltóságuk védelmének legjobb módját.”

Janez Potočnik, a tudományért és kutatásért felelős uniós biztos így vélekedett: „Hozzá kell járulnunk ahhoz, hogy a kutatás nagyobb szerepet játsszon az olyan társadalmi kihívások kezelésében, mint az Alzheimer-kór és a hasonló betegségek. Az Európai Bizottság támogatott már olyan európai kutatási projekteket, amelyeket e terület legjobb szakértői irányítottak. Lényeges előrelépést jelentene azonban, ha a tagállamok mostantól közös ütemterv alapján összehangolnák nemzeti programjaikat. A közös kutatásprogramozásra vonatkozó, ma előterjesztett ajánlásban arra kérjük a tagállamokat, hogy kötelezzék el magukat az erőforrások egyesítését és a kutatási beruházások megosztását szolgáló gyakorlati rendszer mellett az Alzheimer-kór és más degeneratív idegrendszeri betegségek elleni küzdelem érdekében. Ez előnyös az európai kutatás számára, és egyben válasz egy modern társadalmi kihívásra.”

Növekvő társadalmi és gazdasági teher

Az egyre hosszabb élettartam, valamint a dolgozó és a nyugdíjas lakosság arányának változása következtében súlyosabbak a degeneratív idegrendszeri betegségek társadalmi és gazdasági következményei. 2005-ben a 27-tagú Unióban az Alzheimer-kór és más demenciás betegségek következtében felmerült közvetlen és informális gondozási költségek összege 130 milliárd euró volt (ez betegenként 21 ezer eurót jelent). E költségek 56%-át az informális ellátás ára teszi ki. A demencia leggyakoribb formái az EU-ban az Alzheimer-kór (kb. 70%) és a vaszkuláris demencia (kevesebb mint 30%).

A Bizottság négy fronton javasol fellépést

Az európai kezdeményezés célja, hogy az Alzheimer-kórt és a demencia által okozott problémákat négy ponton orvosolja:

- korai fellépéssel a demencia diagnosztizálása és a kialakulási kockázat csökkentése érdekében;
- az európai országok közötti kutatás összehangolásának javításával;
- a legjobb gyakorlatok megosztásával;
- fórum biztosításával a betegek jogairól, autonómiájáról és méltóságáról szóló eszmecsere számára.

Az első közös kutatástervezési kezdeményezés az Alzheimer-kórra és az egyéb degeneratív idegrendszeri betegségekre irányuló kutatást fogja össze

Az Unió tagállamai úgy döntöttek, hogy az Alzheimer-kór és a kapcsolódó betegségek kutatása legyen az a terület, ahol először vezetnek be közös kutatásprogramozást. A közös kutatásprogramozásban önként résztvevő országok közös stratégiai kutatási ütemtervet dolgoznak ki, amely változó geometriájú részvételt tesz lehetővé. Eddig húsz európai ország jelezte hajlandóságát egy olyan közös rendszer kialakítására, ami az erőforrások egyesítése és a közös kutatás révén többletértéket hordozna a jelenlegi, szétforgácsolt európai kutatási erőfeszítésekhez képest.

Ez a kísérleti közös kutatástervezés megnyitná az utat más közös kutatásprogramozási kezdeményezések előtt.

Háttér

Az Alzheimer-kór és a demencia degeneratív neurológiai betegségek. Az Európai Parlament 1996-os és 1998-as állásfoglalásai, valamint a Bizottság 2007-ben elfogadott „Együtt az egészségért” elnevezésű uniós egészségügyi stratégiája szerint tovább kell kutatni az öregedéssel járó degeneratív idegrendszeri betegségeket, mint amilyen az Alzheimer-kór. 2008-ban a Tanács felkérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki tervet a degeneratív idegrendszeri betegségek, különösen az Alzheimer-kór elleni küzdelemre. A Bizottság egyébként a hetedik kutatási keretprogram révén is támogatja e betegségek kutatását.

További információ:

A Bizottság közleménye az Alzheimer-kórra és egyéb degeneratív idegrendszeri betegségekre irányuló európai kezdeményezéséről:

http://ec.europa.eu/health/ph_information/dissemination/diseases/alzheimer_en.htm

Az EU Együtt az egészségért című egészségügyi stratégiája:

http://ec.europa.eu/health/ph_overview/strategy/health_strategy_en.htm

„Európa a betegekért” honlap:

http://ec.europa.eu/health-eu/europe_for_patients/index_hu.htm

„Dementia Yearbook 2008”:

http://ec.europa.eu/health/ph_information/reporting/docs/2008_dementiayearbook_en.pdf

Az uniós támogatásban részesülő agykutatási projektekről:

ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/docs/brain-research-eu-funding_en.pdf

MEMO/09/346 A Bizottság javaslata: Tanácsi ajánlás az idegrendszeri betegségek, különösen Alzheimer-kór elleni küzdelem területén kísérleti közös programozási projekt bevezetéséről

http://ec.europa.eu/research/press/2009/pdf/com_2009_0379_en.pdf

MEMO/09/347 uniós finanszírozású projektek a degeneratív idegrendszeri betegségek kutatására

MEMO/09/345 *Questions and answers on Alzheimer's disease and other dementias*